

Bruxelles, 22. lipnja 2020.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

Savjet sudionicima:

Kako bi se spremili na posljedice navedene u ovoj obavijesti,

- ¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.
- ² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).
- ³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.
- ⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.
- ⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

proizvođačima/izvozniciima živih životinja i biljaka koje se stavljaju na tržište Unije, koji imaju poslovni nastan u trećoj zemlji, uključujući Ujedinjenu Kraljevinu, posebno se savjetuje da provjere popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji („Unijin popis“: https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm). Vrste uvrštene na taj popis (uključujući sve dijelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule koji su sposobni preživjeti i dalje se razmnožavati) ne smiju se unositi na područje Unije, uključujući provoz pod carinskim nadzorom, te podliježu i drugim ograničenjima.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na:

- propise Unije o zdravlju i dobrobiti životinja te javnom zdravlju u vezi s kretanjem živih životinja,
- propise Unije u području zdravlja bilja,
- propise Unije o ugroženim vrstama, te
- propise o kućnim ljubimcima u pratnji vlasnika.

Za navedena područja pripremaju se ili su već objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta⁷ više se ne primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini⁸. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

1. UNOŠENJE ŽIVIH ŽIVOTINJA I BILJAKA U UNIJU

U skladu s člankom 7. Uredbe (EU) br. 1143/2014 zabranjeno je unošenje na područje Unije, uključujući provoz pod carinskim nadzorom, i prijevoz u Uniju (osim ako je riječ o prijevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje) živih primjeraka vrsta uvrštenih na popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji („Unijin popis“). Ta se zabrana primjenjuje i na sve dijelove, gamete, sjeme, jajašca

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hr

⁷ SL L 317, 4.11.2014., str. 35.

⁸ Za primjenjivost Uredbe (EU) br. 1143/2014 na Sjevernu Irsku vidjeti dio C ove obavijesti.

ili propagule koji su sposobni preživjeti i dalje se razmnožavati. Zabranjene vrste navedene su u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1141, kako je izmijenjena⁹.

Odstupanje od prethodno navedenih ograničenja moguće je na temelju dopuštenja koja izdaju tijela država članica za obavljanje istraživačkih aktivnosti ili *ex-situ* očuvanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, njihovu proizvodnju u znanstvene svrhe te uporabu u medicinske svrhe. U iznimnim slučajevima od velikog javnog interesa mogu se izdati dopuštenja za obavljanje drugih aktivnosti, ali uz prethodno odobrenje Komisije.

Odstupanje se primjenjuje i na vlasnike kućnih ljubimaca koji se ne drže u komercijalne svrhe i koji pripadaju invazivnim stranim vrstama uvrštenima na Unijin popis, do kraja životnog vijeka životinja. Moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti: (a) životinje su bile kućni ljubimci prije njihova uvrštenja na Unijin popis; (b) životinje se drže u zatvorenom sustavu i poduzimaju se sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da nije moguće njihovo razmnožavanje ili bijeg.

2. IZLAZAK ŽIVIH ŽIVOTINJA I BILJAKA IZ UNIJE

U skladu s člankom 7. točkom (d) Uredbe (EU) br. 1143/2014 zabranjuje se prijevoz iz Unije (osim ako je riječ o prijevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje) živih primjeraka vrsta uvrštenih na popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji („Unijin popis”). Ta se zabrana primjenjuje i na sve dijelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule koji su sposobni preživjeti i dalje se razmnožavati. Zabranjene vrste navedene su u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1141, kako je izmijenjena.

Primjenjuju se odstupanja na temelju dopuštjenjâ i za vlasnike kućnih ljubimaca kako je prethodno opisano.

3. SLUŽBENE KONTROLE PRI UVOZU

U skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1143/2014 kategorije robe obuhvaćene oznakama kombinirane nomenklature na koje se upućuje na Unijinu popis podliježu službenim kontrolama kako bi se provjerilo (a) da nisu na Unijinu popis; ili (b) da su obuhvaćene važećim dopuštjenjem. Ako se takvim kontrolama utvrdi neusklađenost, stavljanje robe u carinski postupak suspendira se ili se roba zadržava. Nadalje, u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) br. 1143/2014, države članice mogu provoditi druge provjere na granicama Unije u cilju sprječavanja nenamjernog unošenja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji (npr. kao kontaminanti druge robe).

⁹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1141 od 13. srpnja 2016. o donošenju popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 189, 14.7.2016., str.4. Za pročišćenu verziju popisa vidjeti https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/R_2016_1141_Union-list-2019-consolidation.pdf.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

1. KRETANJE ROBE KOJE JE U TIJEKU NA KRAJU PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Člankom 47. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se, pod uvjetima koji su u njemu utvrđeni, kretanje robe koje je u tijeku na kraju prijelaznog razdoblja smatra kretanjem unutar Unije u odnosu na zahtjeve iz prava Unije u pogledu uvoznih i izvoznih dozvola.

Na primjer: Živi primjerci vrste uvrštene na popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, čije je kretanje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u tijeku na kraju prijelaznog razdoblja, mogu i dalje ući u EU ako:

a) su obuhvaćeni važećim dopuštenjem u skladu s člankom 8. ili 9. Uredbe (EU) br. 1143/2014; ili

b) kretanje se odnosi na prijevoz u objekte za iskorjenjivanje.

2. ZAHTJEVI ZA UVRŠTENJE INVAZIVNIH STRANIH VRSTA NA UNIJIN POPIS

Od povlačenja Ujedinjene Kraljevine, tj. već tijekom prijelaznog razdoblja, Ujedinjena Kraljevina ne može Komisiji podnositi zahtjeve za uvrštenje invazivnih stranih vrsta na Unijin popis¹⁰.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.¹¹ Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnoj suglasnosti Zakonodavne skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja.¹²

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra kao da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom.¹³

U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju

¹⁰ Članak 128. stavak 6. i točka 12. Priloga VII. Sporazumu o povlačenju.

¹¹ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

¹² Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹³ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom¹⁴.

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Točnije, to među ostalim znači sljedeće:

- Kretanje robe iz Sjeverne Irske u treću zemlju smatra se izlaskom za potrebe Uredbe (EU) br. 1143/2014.
- Za potrebe Uredbe (EU) br. 1143/2014 kretanje robe iz Sjeverne Irske u EU ne smatra se uvozom, već kretanjem unutar EU-a.
- Kretanje robe iz treće zemlje ili iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku smatra se uvozom za potrebe Uredbe (EU) br. 1143/2014, uključujući za potrebe službenih kontrola.
- Zabranjeno je stavljanje na tržište i svaka druga uporaba u Sjevernoj Irskoj vrsta uvrštenih na Unijin popis, osim za aktivnosti obuhvaćene važećim dopuštanjem. To se ograničenje primjenjuje i na robu koja se otprema iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku.
- Uredba (EU) br. 1143/2014 primjenjuje se na Ujedinjenu Kraljevinu u vezi sa Sjevernom Irskom, tj.:
 - Kad je riječ o Sjevernoj Irskoj, Ujedinjena Kraljevina treba utvrditi i donijeti akcijske planove u pogledu prioriternih putova nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.
 - Kad je riječ o Sjevernoj Irskoj, Ujedinjena Kraljevina treba uspostaviti sustav nadzora invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji te obavijestiti Komisiju i države članice o unošenju ili prisutnosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.
 - Kad je riječ o Sjevernoj Irskoj, Ujedinjena Kraljevina treba uspostaviti učinkovite mjere upravljanja za one invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji za koje je utvrđeno da su široko rasprostranjene na njezinu državnom području. Provode se i odgovarajuće mjere obnove.
 - Kad je riječ o Sjevernoj Irskoj, Ujedinjena Kraljevina treba utvrditi odredbe o sankcijama za kršenja te uredbe te u skladu s načelom „onečišćivač plaća” nastoji osigurati povrat troškova mjera potrebnih za sprječavanje, svođenje na najmanju mjeru i ublažavanje štetnih utjecaja invazivnih stranih vrsta.

¹⁴ Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 26. Priloga 2. tom protokolu.

- Obveza izvješćivanja iz članka 24. Uredbe (EU) br. 1143/2014 primjenjuje se na Ujedinjenu Kraljevinu u vezi sa Sjevernom Irskom.

U skladu s člankom 6. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, odredbe prava Unije koje se primjenjuju na temelju Protokola, a kojima se zabranjuje ili ograničava izvoz robe, primjenjuju se samo na trgovinsku razmjenu između Sjeverne Irske i drugih dijelova Ujedinjene Kraljevine, u mjeri u kojoj je to nužno zbog međunarodnih obveza Unije.

Točnije, to među ostalim znači sljedeće:

- Članak 7. točka (d) Uredbe (EU) br. 1143/2014 ne primjenjuje se na izvoz iz Sjeverne Irske u Veliku Britaniju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.

Međutim, Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje se mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom:

- sudjeluje u donošenju odluka Unije i na njih utječe¹⁵;
- pokrene postupke prigovora, zaštitne ili arbitražne postupke u mjeri u kojoj se odnose na tehničke propise, norme, ocjene, registracije, potvrde, odobrenja i ovlaštenja koja su izdale ili provele države članice EU-a¹⁶;
- djeluje kao vodeće tijelo za procjene, ispitivanja i ovlaštenja¹⁷;
- da se poziva na uzajamno priznavanje u Uniji ovlaštenja koja su izdala tijela Ujedinjene Kraljevine¹⁸.

Točnije, to među ostalim znači sljedeće:

- Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne može uložiti prigovor na ažuriranje popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji;
- Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne može Komisiji podnositi zahtjeve za uvrštenje invazivnih stranih vrsta na popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1143/2014; i
- dopuštenje na temelju članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1143/2014 koje je izdala Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne priznaje se u državi članici EU-a.

¹⁵ Ako je potrebna razmjena informacija ili uzajamno savjetovanje, odvijat će se u okviru zajedničke savjetodavne radne skupine osnovane člankom 15. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁶ Članak 7. stavak 3. peti podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁷ Članak 13. stavak 6. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁸ Članak 7. stavak 3. prvi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

Na internetskim stranicama Komisije o invazivnim stranim vrstama (https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm) dostupne su opće informacije o primjenjivom zakonodavstvu Unije. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija
Glavna uprava za okoliš